

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eius Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

Sic puritas verbi ad originem suam reuocatur. Si hoc in Germania seruatum fuisset, nunquam peregrina, & varia doctrina Lutheri aditum in ea reperisset. Quo circa, inquis, Thessalonicensium fides commendatur, quod apostolicam prædicationem receperint, non tanquam sermonem hominum, sed tanquam verbum Dei. & hoc in verbum, quod in Ecclesijs nostris prædicatur, quadrat; etenim quia per successionem Episcoporum Catholicorum reuocatur ad originem suam, id est, ad verbum Apostolorum, quod à Christo acceperunt, & ipsi Episcopis à se institutis, & ordinatis tradiderunt, & illi alijs, & deinceps vsque ad præsentis Episcopos Catholicos Apostolorum successores peruenit; idcirco qui Episcopos Catholicos audiunt, Apostolos audiunt; & qui Apostolos in successoribus audiunt, Christum audiunt, similiter, qui audiunt presbyteros verbi ministros quos Episcopi mittunt; non enim, ut antea dixi, in iussu eorum prædicare possunt, Episcopos audiunt; & qui hos, apostolos, & qui apostolos, Christum. Scio hoc quod ex epist. ad Thes. priore citasti, ad Lutherum accommodabis, verbum enim Lutheri, non tanquam sermonem hominis, sed tanquam verbum Dei in Germania acceperunt. Sed hic omisisti, quod Paulus diuino consilio addidit, sic enim ille scripsit, non sicut verbum siue sermonem hominum acceperitis, sed sicut est verè verbum Dei. Acceperitis quidem sermonem Lutheri tanquam verbum Dei, sed illud Pauli non conuenit ei, sicut est verè verbum Dei, fuit enim & est vere verbum Diaboli. Id autem, sicut Clemens discipulus Apostolorum, & Irenæus, ac Tertullianus nos docuerunt, per traditionem Apostolicæ doctrinæ, quæ vsque ad nos per successionem Episcoporum Catholicorum peruenit, & in Germania vsq; ad Lutherum peruenerat, probamus. Ab hac enim traditione apostolicæ doctrinæ, doctrina Lutheri discrepat, igitur non potest esse ab initio tradita; ac proinde nec Apostolica esse potest. Restat igitur ut non sit, sicut ait B. Iocobus, de sursum descendens sapientia, sed terrena, animalis, & diabolica.

CAP V T IIIL

Sequitur in tuo libello. Atque ut paucis tua ista sententia profligetur, affero duplicem *ἱστορίαν*, ex qua manifestum est, puritatem doctrinæ non esse alligatam ordinariæ successioni. Nam in Ecclesia Israelis interrupta fuit ordinaria sacerdotum successio, & tamen illic Ecclesia delitescibat, id est, fidelium coetus, qui non flexerant genua idolo Baal, & doctrinæ puritatem retinebant. Si à te queram Antoni, in Israel, id est, in decem tribubus, quas Ieroboam abduxit, & quibus vitulos ad colendum confluxit, et fecit sacerdotes partem quandam populi, qui non erant ex filiis Leui, sic enim est apud

Quomodo
qui in X tri-
bus non
flexerunt
genua Baal,
doctrinae
Mosaicae pu-
ritatem ler-
uauerunt.

Epistola Cle-
mentis ex
persona Pe-
tri ad Iaco-
bum de non
temere co-
municandis
libris pra-
dicationum
Petri, de qu-
bus non ra-
ro Clemens
Alex. in li-
bris Stromati-
um memi-
nit.

Quomodo
fuit necessa-
ria traditio
LXX. senio-
rum, quam
à Moyse ac-
ceperunt, ad
recte inter-
pretandam
veteris scri-
pturam, &
custodienda
veritatem doctri-
nae in lege
& prophetis.

EXX. quare ista Ecclesia, quam dicis, eorum, qui non flexerant genua idolo Baal, puritatem doctrinae Mosaicae, interrupta aliqui ordinaria successione sacerdotum Levitica tribus, conseruabant? an non respondebis, quia à traditione Mosaica disciplina recedere nolebant? Si rursus quæram à te, quomodo ad eos traditio Mosaica disciplina salua, & integra venit? quid aliud rectè ac verè respondere potes, quam venisse per successionem ordinariam eorum, qui illis LXX senioribus, quos Moyses iussu Dei elegit, quosq; Moyses instituit, & docuit, & cathedram eius susceperunt, quibus alij, atq; alij deinceps successerunt? ex ista ordinaria successione erant, de quibus Dominus dixit Iudæis, super cathedram Moysis sederunt scribæ & Pharisei, quacumq; dixerint vobis, facite, quæ autem faciunt, nolite facere. Huc pertinet alia epistola, quam Clemens Romanus ex persona Petri ad Iacobum fratrem Domini scripsit, cuius Photius Constantino- politanus in bibliotheca sua meminit. Petit à Iacobo Petrus, vt libros predicationis, quos ad eum miserat, de quibus alter Clemens Alex. in libris Stromatum non semel meminit, cum illis tantum comunicet, qui traditionis regula ad rectè interpretandas scripturas instructi essent exemplo illorum 70. seniorum, quos Moyses iussu Dei elegit, & qui cathedram eius susceperunt. Interpretabor partem epistolæ à Græco, etsi non pari elegantia, & sermonis nitore. Græci si volēs in proœmio 4. libri mei pro epistolis decretalibus Pontificum apostolicorum de scriptis reperiēs. Ergo quoniam te, inquit, video mi frater ad communem omnium nostrum vtilitatem alacriter properare, oro atq; obsecro, vt mearum predicationum libros, quos ad te misi, cum nullo ex gentilibus communices, neque cum villo ex nostris, antequam eum experiaris. Si quis verò postquàm erit tentatus, dignus esse apparuerit, tunc ei tradas ad exemplum institutionis qua Moyses 70. senioribus, qui cathedram eius susceperunt, scripturas tradidit, vnde si uetus tuta cautionis vsq; ad hoc tempus manasse cernitur. omnes enim in illa natione eandem regulam in cultu vnius Dei, & in disciplina vitæ seruauit, neque possunt ab scripturis, si in multos sensus vergant, de via extrudi ad sentiendum aliter. Siquidem secundum regulam veritatis traditam aggrediuntur aptare convenientiam scripturarum; si quis forte, quia traditionem ignorat, in vobis Prophetarum multiplicibus, & ambiguis hæret. Ob hanc causam nulli permittunt docere, nisi prius discat, quomodo scripturis vtendum sit. Hinc apud eos vnus Deus est, vna lex, vna spes. Vt ergo idē apud nos, nostris fratribus eueniat, da libros mearum predicationum simili mysterio institutionis, vt hoc modo eos instruat, qui voluerint subire munus docendi, atq; instruendi alios. nisi enim sic fiat, in multas sententias doctrina veritatis scindetur. Omitto reliqua. Vides Antoni, quemadmodum sic fuit necessaria traditio 70. seniorum, quam à Moyse, acceperunt ad custodiendam doctrinā veritatis in lege & prophetis, &

mem.

non aliter interpretandam veterem scripturam, quæ regula traditionis poscebat, sicut auctoribus Clemente Rom. Irenæo, Tertulliano necessaria est traditio vi-
 uæ prædicationis Apostolorum, quæ in ecclesia Catholica relicta est, ad capiendū
 & conservandam puritatem doctrinæ, & rectè interpretandam scripturam:
 traditio autem apostolica prædicationis non potest nisi per successionem eorum,
 quibus commendata erat, transfundi. Apostoli enim omnia necessaria ad docen-
 dum, eis tradebāt, quos successores, ut ait S. Irenæus, relinquebant, sicut Moy-
 ses LXX. senioribus, & illi alijs, ut paulo antè Clemens ex persona Petri aie-
 bat. Illi igitur, qui in Ecclesia Israelis, id est, in X. tribubus, in quibus successio
 ordinaria sacerdotum sublata erat, non flexerāt genua idolo Baal, ideo doctri-
 na puritatem retinebant, quia non recedebāt à traditione, quam Moyses LXX.
 senioribus reliquerat; & illi deinceps alijs, qui in loco sancto, quem Deus elegerat,
 ordinaria successione super cathedrā Moysis sedentes, veritatem docebant.
 Non est igitur *ἐνστασις*, quam attulisti, sed exemplum, quo sententiam nostram
 contra te confirmasti, non intelligens quid diceres, neque de quo affirmares. Al-
 tera *ἐνστασις* erat: Hierosolymæ, inquit, regnante Achaz durabat qui-
 dem exterior & visibilis successio sacerdotum, sed nihilominus
 Ecclesia crassissimis erroribus fuit propemodum obruta, cum
 templum Dei clausum esset & Vrias sacerdos, iubente rege cultum
 Dei publicè profanaret. Nec ista *ἐνστασις*, quam vocas, mihi aduersatur,
 sed tuam potius inscitiam prodit, & coarguit, & nostram causam adiuvat. Si
 enim quæram à te, quare Ecclesia illa, quæ dicis, crassissimis erroribus fuit pro-
 pemodum obruta, an non responsurus es, quia traditionem Mosaicam disciplina
 corruerat? Si enim disciplinam, quam tradebant qui super cathedram Moysis
 sedebant, seruasset, non fuisset istis crassissimis erroribus, quos dicis, obruta. Nō
 enim satis erat esse successionem exteriorem, & visibilem sacerdotum, ut non
 essent errores, nisi super cathedram Moysis sedentes, docerent: sedere enim su-
 per cathedram Moysis, significabat potestatem docendi secundum traditionem,
 quam Moyses LXX. senioribus tradidit, & illi alijs successoribus, & deinceps;
 cui cathedra Moysis successit in nouo testamento potestas docendi Euangelium
 secundum cathedram Petri, id est, secundum traditionem Apostolorum, quo-
 rum princeps fuit B. Petrus, cui Christus ecclesiam suam commisit, & post eum
 successoribus. Itaque sicut in vetere populo quandiu non recedebatur à disciplina,
 quam Moyses LXX. senioribus tradidit, & illi alijs, tam diu extra errores e-
 rant: sic traditio Apostolorum in omnibus ecclesijs catholicis est, quæ ad eas per
 Episcopos successores Apostolorum, id est, Catholicos peruenit, à qua qui reces-
 serunt, doctrinam puram habere non possunt, quia tales non habent ministros
 verbi, qui doceant, sicut in omnibus ecclesijs docetur, i. qui doceant secundum tra-
 ditionem.

Quomodo
 est necessa-
 ria traditio
 viuz prædi-
 cationis apo-
 stolicæ, quæ
 in ecclesia
 custoditur,
 ad cōseruā-
 dam purita-
 tem doctri-
 næ, & rectè
 interpretā-
 dam scriptu-
 ram nouā.

Quid esset
 sedere sup
 cathedram
 Moysis.
 Quomodo
 potestati do-
 cendi super
 cathedram
 Moysis suc-
 cessit in no-
 uo testamē-
 to potestas
 docendi eu-
 angelium
 super ca-
 thedram
 Petri.
 Quid sit do-
 cere secu-
 ndum cath-
 edram Petri.

Quid sit, & dicimus, ne cessaria esse ordinaria successionem Episcoporum ad custodiam purae doctrinae.

Respondeat Antonius Irenzo.

Quomodo Catholicos, qui inter Lutheranos habitant, quamvis ibi Episcoporum successionem careant, doctrinam puram tenere probamus.

Respondeat Antonius Tertull.

ditionem Apostolorum. hac est enim ordinaria successio Episcoporum, quam dicimus necessariam esse ad custodiam doctrinae pure, id est, necessariam esse tenere traditionem Apostolorum, quae ad nos non venit nisi per ordinarios successores Apostolorum. si quis iterum quis me hoc docuit, audi irenaum, traditionem itaque, inquit, Apostolorum in toto mundo manifestatam in Ecclesia adest perspicere omnibus, qui vera velint audire, & habemus annumerare eos, qui ab Apostolis instituti sunt episcopi in ecclesiis & successores eorum usque ad nos, qui nihil tale docuerunt, neque cognouerunt, quale ab istis deliratur, & c. & paulo post, & eam quam habet Ecclesia sancti icet Romana ab Apostolis traditionem, et annunciatam hominibus fidem per successiones Episcoporum peruenientem usque ad nos indicantes, confundimus omnes eos, qui quoquomodo praterquam oportet colligunt, & c. Quid respondebis Irenaeo, cum sic vos confundit per traditionem Apostolorum peruenientem usque ad nos per successores eorum? nulli enim Episcopi in Ecclesia Catholica per cunctum orbem diffusa sic docuerunt, quomodo Martinus Lutherus docuit. Idem responsum sit de ordinaria successione Hierosolyma cum Christum crucifixerunt Iudaei. Sed videamus tandem conclusionem argumento um tuorum ex antecedentibus, quae nobiscum non solum non pugnant, sed nobiscum faciunt, à te inductam, quae falsa est. Ex quibus, inquit, efficitur, & puritatem doctrinae sine successione visibili, & ordinaria, & rursus eiusmodi successionem sine puritate doctrinae esse posse: atque, ut ratio consequentis postulat, alteram alteri non esse necessario alligatam. Ut huius conclusionis falsitatem clarius videas, loquamur de Catholicis, qui in vestris ciuitatibus Lutheranis habitant, siue dissimulantes lateant, quod nollem, ut vestras iniurias & contumelias, & maleficia deuitent, siue non sic lateant, sed forti animo, & patienter sustineant: quamuis isti non habeant successionem ordinariam Episcoporum, quos vos sustulistis, inde tamen demonstramus eorum fidem rectam esse, & doctrinam veram ac puram, unde vestram fidem falsam esse, & doctrinam corruptam; quia scilicet credunt secundum Apostolicam traditionem, quae per ordinariam episcoporum successionem, quos Apostoli docuerunt, & reliquerunt, ad omnes ecclesias Catholicas venit; in quibus omnibus sicut docetur, ita isti doctrinam tenent, qui dicere possunt, quod ait doctus Tertull. in libro de praescriptionibus haeticorum, olim possidenus, habemus origines firmas, & ipsis auctoribus, quorum fuit res, nos sumus haeredes Apostolorum, sicut cauerunt testamento suo, sicut fidei commiserunt, sicut adiurauerunt, ita tenemus. Vos certe exharedauerunt semper, et abdicauerunt ut extraneos, ut inimicos; unde autem extranei, & inimici Apostolis haeretici, nisi ex diuersitate doctrinae, quam unusquisque de suo arbitrio aduersus Apostolos aut protulit, aut recepit? hac contra Lutheranos & Confessionistas

flus à Tertulliano aequè atq; in alios superiores hereticos scripta sunt. responde miser Tertul qui percunctaris, quis me docuerit, quod de traditione Apostolica per successionem ordinariam episcoporum Catholicorum in te vrgeo & premo. iam ne vides, iam ne sentis, quemadmodum puritas doctrinae necessario alligata sit successioni visibili, & ordinariae episcoporum, quod tu negas? necesse, inquam est, ut si pura est doctrina, non discrepat à traditione Apostolorum, quae per ordinariam successionem Episcoporum, quos instituerunt, ad omnes Ecclesias Catholicas venit, & illis omnibus predicatur, & tenetur, nullies idem iterò, ut semel saltem intelligas, quod nūquam videris intelligere, quomodo dicamus puram doctrinam alligari ordinariae successioni episcoporum Catholicorum. Si vos Lutherani doctrinam haberetis secundum traditionem Apostolorum, quam habent omnes Ecclesiae Catholicae, quae per cunctum orbem diffuse sunt, quae sunt in Ecclesia Catholica sicut partes in toto, haberetis etiam ordinariam, & legitimam successionem episcoporum per vicariam ordinationem, sicut habuerunt Ecclesiae patrum, & maiorum vestrorum. ordinaria enim & legitima successio episcoporum, qui sunt successores Apostolorum, non est tantum in potestate ordinis, sed etiam in successione Apostolica traditionis, quam si episcopi Ecclesiarum, quae solum schismatica sunt, integram tenerent, essent etiam legitimi & canonici successores Apostolorum. Itaq; successio ordinaria Episcoporum, si integra & canonica est, Apostolica traditioni etiam alligata est.

Venis deinde Antoni ad reliquias inuisibiles ecclesiae Lutheranae, quas Andreas Freyhubius in ecclesia Catholica delitescere aiebat, quas ego multis argumentis, & scripturae sanctae testimonijs, quae tu dissimulas, lib. 2. c. 4. extinxi, & tu sola gratiarū actione dauuaz & pynkōs suscitās. Hoc verò, inquis, folius Dei protectoris & vindicis Ecclesiae bonitati, & summae erga nos misericordiae acceptum referimus, ei que immortales gratias agimus, quod Pontificijs tenebris tam longè lateque diffusis, voluerit tantulas illas reliquias vobis esse inuisibiles, ut ad aliquod tempus vestros ignes & gladios laterent; sed tandem aliquādo vobis frustra obnitentibus, visibiles factae sunt, & ex illa semente aliquandiu tenebris obruta, amplissima seges, nō iam inuisibilis, sed quam vos inuiti oculis dolentibus vidistis, & quotidie videris in vniuersi terrarum orbis cōspectum clarissimè prodeuntem. Quis non videt, cum haec legit, velle te dicere, etsi apertè, & totidem verbis non dicis, sectam Lutheri per vniuersum orbem iam propagatā esse; eamq; esse Ecclesiam Catholicam? & in reliquijs sectae Lutheranae iam in vniuersi orbis cōspectum, ut tu dicis, prodeuntibus, impleri non ea quae de reliquijs filiorum Israel saluandis, sed quae de Ecclesia ex gentibus congreganda in scripturis sanctis promissa sunt?

Episcopi
schismatici
tamen, quā-
uis nullam
præterea
heresim ha-
beant, suc-
cessionem
tamen apo-
stolicam tra-
ditionis nō
habent pu-
ram, & inte-
gram, quia
in schisma-
te sunt.

Quomodo
Antonius
videtur vel-
le dicere, et-
si apertè nō
audet, sectae
Lutheranae
reliquias

esse ecclesia
Catholicam
per cultum
orbem dif-
fusam.

Quomodo
Antonius.
ea, quæ à me
contra reli-
quias occul-
tas, & laten-
tes scilicet Lu-
theranz,
quas An-
dreas Frey-
hubius de-
fendebat,
scripta sunt,
dissimula-
uit, quia re-
spondere non
potuit.

Quomodo
Antonius
voluerit re-
spondere ad
questionem
positam, po-
nendo aliam
questionem
ad exemplum
Domini.

Quomodo
Ecclesia ab
Apostolis
instituta
nullo unquam
tempore la-
tere potuit,
ut Antonius
fugit, qui
voluit eccle-
siam Luth-
ri similem
facere ec-
clesiæ Cat-
holicæ.
Vnde tot se-
ctæ, & con-
fessiones a-
pud Luth-
eranos.

sunt? ut illud Abrahæ dictum, in semine tuo benedicentur omnes gentes terræ.
Et in Esaia cap. 11. repleta est, inquit, omnis terra, ut cognoscat Dominum, sicut
aqua maris operientis: & David, laudate omnes gentes Dominum, laudate
eum omnes populi, quod Paulus de Ecclesia credentium in epistola ad Rom. inter-
pretatus est. Est ne Antoni Ecclesia Lutheranorum latius propagata, quam
Donatistarum? aut eo impudentia, & coecitatis progressi sunt unquam Dona-
tista, ut iactarent se per uniuersum orbem propagatos esse? aut qua ratione Au-
gustinus ecclesiam Catholicam non esse apud Donatistas conuincit, nisi qua nos
non esse apud Lutheranos conuincimus? Quare non respondisti ad ea, quæ lib.
2. cap. 4. contra reliquias illas occultas, & latentes, quas Andreas Freyhubius
posuit, scripsisti? cur illum fractum, & iacentem non subleuasti, & erexisti? an non
satis planè confiteris, non potuisse te ad questionem meam respondere, cum ita in
me scribis, Itaque quia tibi videris magnificè triumphari, dum ita
nobis insultas, & quæris, ubi nam tam diu Ecclesia nostra delitue-
rit? ego vicissim à te quæro. ubi nam gentium ecclesia Apostolica,
id est, qualem Apostoli instituerunt, per multa annorum sæcula
delituerit. Ita respondet Antonius ad questionem meam, ponendo scilicet al-
teram suam. Videtur voluisse imitari Dominum, cum ad questionem sacerdotum,
& seniorum populi, cum dixerant in qua potestate hac facis, & quis tibi dedit
hanc potestatem? respondens Iesus dixit eis, interrogabo vos & ego vnum ser-
monem, quem si dixeritis mihi, & ego vobis dicam, in qua potestate hac facio.
sed hoc Antonius non adiunxit. non enim promisit responsurum se ad questionem
meam, si ego ad suam responderem, quia non magis postea poterit, quam prius
potuit, sed ego, quasi promiserit, respondi o ad id, de quo à me quærit, nunquam
scilicet Ecclesiam Apostolicam, id est, qualem Apostoli instituerunt, delituisse,
sed illustrem & conspicuam omni tempore fuisse & esse. Quomodo enim Ec-
clesia Catholica, qualis ab Apostolis instituta est, latere potest, si in omnibus ec-
clesiis Catholicis, quæ sunt in Ecclesia Catholica tanquam partes in toto, eodem
modo docetur? aut quomodo eodem modo in omnibus doceretur, nisi quod ab
initio à sanctis Apostolis predicatum est in eis, sicut B. Ioannes precipit, perma-
neret? Exemplo, & testimonio estis vos, in quibus, quia quod ab initio Ecclesia
vestra audierat, non permāsit, tot sectæ & confessiones apud vos ortæ sunt, quot
ab ijs quæ genealogias vestras descripserunt, numerantur. Lege Staphylum, qui
aliquando fuit vester, et videbis quod dico. Quod si eadem doctrina, quæ ab ini-
tio ab Apostolis predicata est, in omnibus Ecclesiis Catholicis permanet, cum
doctrina Apostolica, institutio Ecclesiæ Apostolica sit, sequitur ecclesiam Catho-
licam, qualis ab Apostolis instituta est, talem permanere, id quod, palam esse. Qua-
re ridicula est tua percunctatio, ubi delituerit Ecclesia Apostolica, id est, qualis
ab Apo-

ab Apostolis instituta est, vrget questionem Antonius. Quæro, inquit, ex quo
nam sepulchro fuerit confepulta illa ordinatio, quam pij maiores
obseruabāt in eligendis & ordinandis Ecclesiæ ministris? Quonam
abierint præclara hæc instituta iam pridem ex oculis vestris subla-
ta, sine clericorum consilio, & populi testimonio, ac consensu ne-
minem ab episcopo ordinari posse? Episcopum non absque syno-
do Episcoporum eligendum esse, idque rogante clero, & attestan-
te populo, Eos, qui pecunia, vel fauore principū ad Episcopatum
perueniunt, Episcopos non esse, nec ius vllum ordinandi habere.
Iam pridem sacerdotalem ordinem occidisse, quando ad sacrum
ordinem nemo peruenit sine dono (quod flēs dicebat Gregorius)

conferamus hæc cum ijs decretis, quæ ex Gratiano in margine libelli sui Anto-
nius notauit, vt appareat, quantis calinijs, cauillationibus, & mendacijs ea in-
uoluerit. Citat dist. 24. ex Conc. Carth. 4. Episcopus sine consilio clericorū suo-
rum clericos nō ordinet, ita vt ciuium conuiuentiā, et testimoniū quærat: quo-
modo hoc in Ecclesijs Catholicorū seruetur, & quemadmodum in præfatione
ordinationis presbyterorū Episcopus ordinator huius statuti, quod seruat, men-
tionem faciat, docui cap. 1. libri posterioris aduersus capita Lypsica disputatio-
nis Andrea Freyhubij, cur dissimulasti? cur non refellebas, si poteras? aut si non
poteras, vt quidem non potuisti, alioqui confutauisses, cur, vt hominem puden-
tem, & prudentem decebat, hoc iterum obiectare nō destitisti? citat deinde An-
tonius dist. 61. cap. nullus c. in ordinatione, c. studij, in his tribus cap. est quidem
cautum de electione episcopi, qualis esse debeat, sed non est hoc quod Antonius
finxit, non esse eligendum Episcopum sine synodo Episcoporum. vbi enim hoc le-
gisti? aut quomodo audes fingere, quod nullus credat. aliud est requirendū esse
assensum Episcoporum prouincia in ordinatione Episcopi, aliud non esse eligen-
dum sine synodo Episcoporum. quid? si non possunt præsentibus esse, id est, non pos-
sunt venire ad synodum? atqui synodus Nicena non sic decreuit, vt in commen-
tus es; sed ne esset Episcopus, si quis sine voluntate Metropolitanus factus esset E-
piscopus; & vt fieret cōmuni suffragio omnium comprouincialium, aut si duo
vel tres propter priuatam contentionem repugnauerint, vinceret maior nume-
rus. Hic canō integrius repetitus est in synodo Antioch. c. 19. in quo decretum est,
vt Metropolitanus conuocet omnes cōprouinciales ad ordinationē episcopi, qui
si conuenire nō poterunt, per literas assentiantur ordinationi. Secuta est Antio-
chena synodus Nicenam, & Nicena epistolam Anacleti apostolici Pontificis,
qui de ordinatione Episcoporum in epistola 2. ad Episcopos Italia sic scripsit, &
sanxit, ordinationes episcoporum, auctoritate Apostolica ab omnibus, qui in ea-
dem fuerint prouincia, episcopis sunt celebranda, qui simul conuenientes scru-

Quæ decre-
ta Antoni-
in margine
libelli sui
citauerit, &
quomodo
ex eis coar-
guatur.

Cōmentum
Antonij.

Quæ causa
fit re, cur nō
minus quā
à tribus or
dinandus
sit Episcopus
ceteris assen
tientibus.

tinium diligenter agant; ieiuniumq; cum omnibus celebrent precibus, & ma
nus cum sanctis euangelijs, q̄ predicaturi sunt, imponentes Dominica die hora
tertia orātes, sacraq; vnctione exemplo prophetarum, & regum capita eorum
more Apostolorum, & Moysis ungentes, & hoc ritu solemnem celebrent ordi
nationem. Quod si simul omnes conuenire minimè poterunt, assensum tamen
suis precibus prabeant, vt ab ipsa ordinatione animo non desint, &c. & rursus
paulò pōst in eadem epist. Porro quod Episcopus non ab vno, sed à cunctis con
sensu, aut presentia comprouincialium est ordinandus, & nullatenus minus quā
à tribus ceteris cōsentientibus cunctis, idcirco instituentem domino fieri iubetur,
ne aliquid contra fidem Ecclesiæ vnius tyrannica auctoritas moliretur, & re
gula, vel fides confunderetur credentium. Hactenus Anacletus.

Adiungere igitur debuisti, non esse eligendum siue constituendū Episcopum
sine synodo Episcoporum scilicet comprouincialium, vel sine consensu eorum:
hoc etiam in nostris ecclesijs seruatur. Nemo enim ordinatur Episcopus sine
auctoritate Pontificis Romani, neque Pontifex, nisi facta prius examinatione,
electionem Episcopi confirmat; neq; potestatem ordinandi eum facit ita maxi
mè vnitas Ecclesiæ cōseruatur, dum vnusquisq; Episcopus auctoritatem suæ or
dinationis ab ipso exordio vnitatis ecclesiæ petit, & ducit. Causam verò requi
rendi presentiam, vel consensum reliquorum Episcoporum prouincia in ordi
natione episcopi declarauit S. Anacletus, ne, inquit, aliquid contra fidē Ecclesiæ
vnius tyrannica auctoritas moliretur; & regula vel fides confunderetur cre
dentium. Igitur vbi nullus metus erit, ne hoc eueniat, ibi non erit eiusmodi præ
sentia, vel consensus aliorum cōprouincialium necessarius, vbi enim causa non
heret, ait B. Ambrosius, vitium nō imputatur: quin potius satis erit, si non minus
quam à tribus ordinetur. Citas etiam ex dist. 63. cap. cleri, c. vota, c. sacrorum,
quæ eodem pertinent, id est, vt non fiant ordinationes, sine sententia & appro
batione populi, quod vt dixi in ecclesijs nostris ad normam ex canone Concilij
Cārth. seruatur, vt perspicui potest ex libro, quo episcopus, qui clericos ordinat
uitur, in quo ritus ordinandi, & populum consulendi, & eum, qui ordinandus
est, interrogandi, & examinandi continetur, ne quid ex statutis canonicis, aut
per ignorantiam, aut obliuionem, aut negligentiam pratermittatur. An cum
dicit Episcopus in præfatione ordinationis presbyterorum, sed ne vnum forte
vel paucos decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorū,
Itaq; quid de eorū actibus, aut moribus noueritis, quid de meritis sentiat, libera
voce pandatis, & testimonia sacerdotij magis pro merito q̄ affectione aliqua
tribuat. Si quis igitur habet aliquid contra illos, p̄ Deo & propter Deū cum
fiducia exeat. An nō videtur tibi hoc esse cleri, plebisq; cōsensum, & desiderium,
vota ciuium, & testimonium populorum requirere? non possum satis mirari,
quanta

Quomodo
q̄ Antonius
citatis cap.
requirit in
ordinatione
nib; de sen
tentia & ap
probatione
populi faci
endis in no
stris Eccle
sijs ex cano
ne Concil.
Cārth. ser
uatur.

quanta sit Antoni cœcitas tua, & desperata obstinatio, qui ex ea distinctione
63 canones citas contra nostras ordinationes, cuius principium vestras profa-
nas ordinationes, siue ut vos nouam nouo vocabulo appellatis, vocationes mi-
nistrorum vestrorum coarguit. Sic enim incipit distinctio: Laici nullo modo se
debent inferere electioni, vnde Adrianus Papa, & c. nō recitabo canonem, quia
scio quanti fa: tas Pontifices, recitabo partem canonis proximi ex synodo 8.
Constantinopolitana in eandem sententiam canonis Adriani, & statuit, ac iure
promulgauit neminem laicorum principum, vel potentum semet inferere ele-
ctioni, vel promotioni patriarchæ, vel metropolitani, aut cuiuslibet Episcopi,
ne videlicet inordinata & incongrua hinc fiat electio, contentio, vel confusio;
praesertim cum in talibus nullam potestatem quemquam potestatiuorum, vel
laicorum ceterorum habere conueniat, sed silere, vel attendere sibi, & quæ se-
quuntur. potestatiuos vertit interpres, quos Græcè synodus vocat ἀρχοὺς καὶ
qui sunt omnes, qui magistratum aliquem, quicumque ille sit, gerunt. Demon-
strari ego auctoritate scripturæ, nullam potestatem spiritualem dare posse ma-
gistratum, et laicos, sed tu totum illum locum capituli primi, libri secundi contra
capita disputationis Andrea, quem defendis, dissimulasti, at illa erant à te refel-
lenda, sed quia non potuisti, transtulisti te ad venandas cauillationes. Præter-
ea citasti i. q. i. can. Quibusdam can. Gratia, can. Quicumque; hinc
probare voluisti, quod ais eos, qui pecunia, vel fauore principum
ad Episcopatum perueniunt, Episcopos non esse, nec vllum ius
ordinandi habere. erras Antoni, si ita intelligis, non esse istos ordinatos, qui
precio ordinati sunt; sunt enim ordinati, sed eorum ordinatio irrita est, quia nō
licet ea uti ad ministrandum. Sic enim est in quarto ex 7. capitulis synodi Ro-
mana Greg. VII. ordinationes, q̄ interueniēte precio, vel precibus, vel obsequio
alicui personæ ea intentione impenso, irritas esse diiudicamus; quoniam qui ta-
liter ordinantur, non per ostium, id est, per Christum intrans; sed ut ipsa veri-
tas testatur, fures sunt, & latrones. Non dixit infectas esse diiudicamus, sed ir-
ritas esse: quia non debent neq; possunt in munere fungendo remanere; sicut lex
irrita dicitur, & est, non quidem quæ non lata est, sed quæ lata iam non viget.
Sed quia tu auctoritate Greg. c. Quicumque, quod citasti, probari putas, quod
diciis, qui pecunia vel fauore principum ad Episcopatū perueniunt, Episcopos
non esse. sic enim ait Greg. Quicumque studet per precij dationem sacrum ordi-
nem accipere, sacerdos non est; sed inaniter tantummodo dici concupiscit: ne
erres, sic intelligendum est, quod diciis Episcopos non esse, sicut Gregorius dicit,
non esse sacerdotem, id est, non debere fungi sacerdotio, quod si frustra & sceler-
rate per precium accepit. Sic illos, quos diciis, non esse Episcopos, id est, non de-
bere neq; posse manere in usu, & ministerio ordinis, quem precio tulerunt. Ita

Quanta sit
Antoni cœ-
citas, & quā
desperata
obstinatio,
vnde liceat
conijcere.

Quæ dissi-
mulauit
Antoni-
us, quia nō po-
tuit refelle-
re.

Canon sy-
nodi Rom.
Greg. VII.

Aliud esse
irritas esse
ordinationes,
aliud,
nullas esse.

Quid signi-
ficet precio
ordinatos,
non esse sa-
cerdotes.

Testimonia
Gregorij, da-
ri spiritum
sanctum, id
est, charis-
ma in ordi-
natione, quæ
precio fit.

Vetus error
simoniacæ
ordinatos
non esse or-
dinatos.

Consuetudo
scripturæ s.
à Petro Da-
miano ob-
seruata.

esse vtrumque intelligendum auctoritate eiusdem Gregorij testis tui & nostri nequid cauillari possis, tibi probamus sic enim ait in Homilia in Luc. c. 10. designauit Iesus, &c. cum enim de Simoniaco loqueretur, adiecit, qui namq. sunt in templo Dei hodie qui columbas vendunt, nisi qui in Ecclesia precium de impositione manus accipiunt? per quam videlicet impositionem spiritus sanctus coelicus datur. Et rursus, columba, inquit, venditur, quia manus impositio, per quam spiritus sanctus accipitur, ad precium præbetur. Hactenus Greg. spiritum sanctum vocat charisma spiritus sancti, quale est potestas ordinis, quod charisma improbis etiam quandoq. datur, sicut charisma prophetia. Non est recens error tuus de simoniacæ ordinatis, quasi non sint ordinati: sic sensit ante annos prope quingentos auctor aliqui eruditus Deusdedit Cardinalis tituli Apostolorum cum alijs sui temporis, qui idem sentiebant tempore Greg. VII. & Urbani II. aduersus hanc opinionem scripsit illis temporibus Petrus Damianus, auctor in scripturis valde eruditus & exercitatus, in libro, quem inscripsit de Ecclesiasticis institutionibus. Probabat Deusdedit precio ordinatos, non esse ordinatos, quod dixisset B. Petrus Simoni Mago, cum oblata pecunia voluit emere potestatem dandi spiritum s. per impositionem manus, pecunia tua tecum sit in perditionem, quoniam existimasti donum Dei pecunia possideri. Sic. n. interpretabatur Deusdedit, cum existimasti (inquit) dicitur, non pro eo, quod fecerit, sed quod se facere credidit, condemnatur, cum minus sit existimare, quam credere. Contra verò ex hoc ipso loco probat Petrus Damianus, simoniacæ ordinatū ordinatū esse. nam cum dicit (inquit) existimasti donū Dei pecunia possideri, talem tunc fuisse declarat Simonis fidem, ut si precium daret, ad facienda miracula spiritum sanctum negotiatus acciperet. Sed quia eos qui simoniacæ ordinati sunt, dicere solent antiqui patres, non esse Episcopos, vel sacerdotes, quia scilicet non sunt verè, id est, dignè Episcopi vel sacerdotes, dicuntur tamen & sunt, propter sacramentum, quod acceperunt episcopi, vel sacerdotes, idcirco notauit hic auctor hanc etiā esse scripturæ s. consuetudinem, ut dici & esse dicat, quos scit aliqui non esse dignos, ut dicantur, & sint. Saul, inquit, vsq. ad obitum Christus Domini dicebatur, cum iam diuina sententia ex regali solij arce deiectus esset: & in lege præcipitur, ut omne masculinum sanctum Domini vocetur. sed si meritum cuiusq. attenditur, nunquid Esau verè sanctus vocabitur, de quo scriptum est, Esau autem odio habui? nunquid Ammon sanctus erat, qui in sororis concubitu exarsit? nunquid Manasses & Ozias rectè sancti dici possunt, quorum alter omnem calimilitiam coluit, alter Deum Acaron consuluit? aliud namq. est ex meritis vitæ sanctum esse, aliud ex mysterio constitutionis Dei. Et rursus idem auctor. Hactenus Damianus. Non est dissimulandū, quod in cap. Quibusdam, quod citasti ex magno Gregorio, sinxisti, dolere, &

fletu

fere Gregorium, quod sacerdotalis ordo propter vitium Simonie iam pridem occidisset. Recitemus, quæ Gregorius scripsit, postea conferemus tuam recitationem, ut omnes mendacium tuum comprehendant. Scripsit Gregorius ad episcopos prouincie Illerdensis in Hispania citeriore, Quibusdam narrantibus agnoui, quod in illis partibus nullus ad sacrum ordinem sine cõmodi datione perueniat. Hoc tu in omnes dictum esse à B Gregorio inuidiosè, & veteratorie, ac fallaciter voluisti. An si in illis partibus, id est, in prouincia Illerdensi hoc fiebat, continuo sequebatur, ut in Romana Ecclesia & in ceteris alijs ecclesijs Catholicis idem fieret? sequitur deinde in Gregorio, quod si ita est, (non enim affirmat Gregorius de illa prouincia, quamuis essent quidam, qui narrarēt, quod tu sine ullis testibus nisi domesticis de omnibus ecclesijs nostris asseueras) stens, inquit, dico, gemensq; denuncio, quia cum sacerdotalis ordo intus ortus occidit, foris quoq; diu stare non potest. Hac quoq; auctoritas te redarguit Antoni, qui falso putas precio ordinatos, non esse ordinatos, quo modo enim intus ortus ordo occidit per Simoniam, si qui Simoniacè ordinatur, ordinem non accipit? accipit igitur, & acceptus remanet, sed irritus & cassus, id est, sine iure exequendi eam, quia Simoniacus quamuis occultus, & intra se, ipso iure suspensus est. hoc enim est occidere ordinem, non licere uti eo: tu verò non voluisti Gregoriū hoc dicere, sed iam pridem ordinem occidisse quasi iam & quidem auctore Gregorio nullum ordinem nostræ Ecclesiæ haberent; hoc enim congruit cum eo, quod superius dicebas, interruptam esse iam nobis successionem Episcoporum, quorum est ordinare. In eo enim laboras, & sudas, ut mentiendo, & calumniando nos facias similes vobis, id est, ut sicut apud vos extinctum est sacerdotiū, ita apud nos. Videris, licet dissimulas, habere semper in memoria, quæ in extremo capite propè extremā paginā ex Sidonio Apollinari recitauit, de malis, q̃ Euarix dux Gotoriū Gallia intulit, quæ cum malis, quæ tyrannus & vestra fidei sacrilegus dominator, & nouus Euarix Lutherus Germania intulit, contuli, ex quibus vnum & summum est interitus sacerdotij, sic enim ille aiebat, equidem cum clericus quisq; defungitur, si benedictione succidua non accipiat dignitatis heredem, in illa ecclesia sacerdotium moritur, non sacerdos. Hoc cum te mordeat, et memineris, par pari retulisti, occidisse dicis ordinem nobis, sicut nos vobis dicimus occidisse, & mendacio veritatem vlcisceris.

Rursus alia via aggredieris probare interitum ordinis in nostris Ecclesijs, quia, inquit, schismatici nullum ius habent in Ecclesia, sed excommunicati sunt, & ordinationes ab excommunicatis factæ, nullæ sunt, cum tamen ab Eugenio Romano pontifice schismatis damnato Episcoporum vestrorum deinceps successio profluxerit. Hic magister sent. lib. 4. dist. 25. citasti, & ex quatuor opinionibus, siue sententijs di-

Mendacium
Antoni in-
uidiosū, &
veteratoriū.

Quomodo
auctoritas
Gregorij ab
Antonio ci-
rata eū re-
darguit.

Quomodo
laborat An-
tonius, ut
sicut apud
Protestantes
extinctum
est sacerdo-
tiū, sic apud
nos.

Lutherus
tyrannus, &
sacrilegus
dominator
fidei Luthe-
ranorum.

Quando in
ecclesia ali-
qua mori-
tur sacerdo-
tium.

Quomodo
Antonius
mendacio
veritatem
vlciscitur.

Quomodo
ex quatuor
opinionib;
fuit senten-
tijs magistri
sententiarū,
quē Anto-
nius citat,
pessimam
elegit, quā
S. Thomas
confutat.

Quomodo
Antonius
cum defen-
dit ordina-
tiones factas
ab excommu-
nicatis nul-
las esse, in-
iuriam Deo
facit, & scri-
pturam ne-
gat.

Quale sit, &
Calvinus
dixit, dam-
natum esse
Eugenium
III. in Co-
cilio legiti-
mo, & quod
dixit eū ad-
miracione
abijisse in fu-
mum illam
damnatio-
nem, & ele-
ctionem A-
medei.

Decretum
synodi Flo-
rentinae ex
Graecis, &
Latinis pa-
tribus de
principatu
pontificis
Romani.

uerforū auctorū, quas de ordinatis ab hereticis, & excommunicatis propo-
nit, pessimam elegisti, ut euadas pessimus discipulus, & idem pessimus magister.
Confutat istam sententiam, quam secutus es, ordinationes à schismaticis ex-
communicatis factas nullas esse S. Thomas, spectatissimus sacrae Theologiae do-
ctor. 3. p. q. 38. ar. 2. Non intelligis cum hac sententia defenditur, iniuriam fieri
Deo, & scripturam eius negari? Siquidem cum Episcopus per consecrationem
accipit potestatem ordinandi, quae est charisma, siue donum Dei, Deus est con-
secrator, & dator charismatis, qui autē manus imponunt, ministerium tantum
implent, dona autem Dei sine penitētia sunt, dicit scriptura Apostoli, quomodo
igitur qui cum consecratione à Deo facta potestatem ordinandi, quae donum Dei
est, semel accepit, amittere eam potest, si nō potest fieri, quin à Deo consecratus
sit? De eo autē quod adiunxisti, ut sententiā falsā mēdacio impio cumulares, ab
Eugenio schismatis damnato nostrorum Episcoporum successionem fluxisse, re-
spondi ante annos prope 20. lib. 3. de dogmaticis chara & eribus verbi Dei, Cal-
uino hoc ipsum, quod tu nunc obijcienti in suis institutionibus c. 8. Idem obiecit
nuper à Caluino mutuatus Andreas Freyhubius c. 50. posterioris suae disputatio-
nis, cui à me iam responsum est lib. 2. aduersus capita istius posterioris dispu-
tionis, eisdem repetitis quae Caluino responderam, quibus ita planum facio, & con-
uincō toto iudicio excusso, tota causa explicata falsum esse, quod Calvinus dicit
damnatum esse Eugenium III. in concilio legitimo, & Amedeum sanctū ele-
ctum, ut nihil ad contradicendum reliquerim. Ad illa mihi remittendus es, ne
eadem tertio sine necessitate, et magno meo tedio repetam, illud tantum itera-
bo, quod postremo loco scripsi, Si iuste et legitime Eugenius à Concilio Basiliensi
damnatus est, & illa Amedei electio generalis ac sacrosanctae synodi auctoritate
peracta fuit, ut Calvinus ait, quomodo, ut ipse idem Calvinus cum admira-
tione dicit, utar enim verbis eius, in fumum abiit? an non Calvinum ipsum ista
ipsa percunctatio, & admiratio redarguit? nonne in fumum abiisse argumen-
to est euidenti, Concilium illud damnandi Eugenium Pontificem, & opus
illud damnationis ex hominibus fuisse, sicut Gamaliel de Theoda illo, & Iuda
Galilaeo dixit? etenim si ex Deo fuisset, non potuisset dissolui, ut quidem disso-
lutum est. Permansit enim usque ad extremum vitae in cathedra Petri Ponti-
fex Eugenius, & paulo post in Concilio ex urbe Basilea Ferrariā prius trans-
lato, & inde Florentiam de sententia utriusq; Ecclesiae Latinorum, & Graco-
rum caput Ecclesiae vniuersalis declaratus est Eugenius III. ut litera vni-
onis quae in extrema parte sessionis 8. scripta sunt, testantur. Definimus, inquit,
sanctam Apostolicam sedem, & Romanum Pontificem in vniuersum orbem
tenere primatum, & ipsum Pontificem Romanum successorem esse beati Petri
principis Apostolorum, & verum Christi vicarium, totiusq; Ecclesiae caput, &
omnium

omnium Christianorum patrem, & doctorem existere, &c. Andrea, & tu Antoni, & iacta te cum Caluino, cum quo erit vobis pars in altero saculo, dānationem Eugenij in Concilio illo malignantiū, qui se in caput suum Deo repugnantes frustra, & vanē, atque impiē extulerunt.

CAPVT V.

SED videamus deinceps, quomodo probet Antonius crimina, quæ in omnes Ecclesias nostras, id est, Catholicorum obijcit. Videmus enim, inquit, vestras ordinationes nūquam sine nummis, raro sine fauore principum fieri, videmus perpetuas vestrorum sacerdotiorum nundinas. Videmus, inquit Antoni, qui nescio an vnquam ex Germania exieris, & an ecclesiam vllam noueris, nisi Lutheri. estis ne vos Elisai, qui in Germania estis, vt ipsi absentes Giezitas nostros videatis, & dicere possitis cum Elisao, nonne cor nostrum in presenti est, cum pretium datus & accipitis? vnam nulli essent apud nos Giezita, qui apud vos esse non possunt in ordinationibus, & sacerdotijs, quia interierunt apud vos ordinatio & sacerdotium Ecclesia Catholica. Viget alioqui apud nos canon apostolorum 29. Si quis Episcopus, inquit, pecunia hanc dignitatem adeptus fuerit, vel presbyter, vel diaconus, deponatur tum ipse, tum is, qui illum ordinauit; & absindatur omnino etiam à communione Ecclesie, sicut Simon magus à me Petro. Omnino absindi ab Ecclesia, est absindi sine speredeundi ad eam. Proximus canon 30. si quis, inquit, Episcopus opera potestatum secularium vsus ecclesiam adeptus fuerit, deponatur, & excommunicetur, & omnes qui cum eo communionem habent. Hi canones Apostolici & diuini in nostra ecclesia vigilantissimi custodiuntur, & seuerissime qui in eos tanquā in laqueos incidunt, puniuntur. Veni tu, & sige te Catholicum, & defer nomen alicuius de Simonia, siue ad tribunal alicuius Episcopi in ecclesia eius, siue Romæ ad iudices Rotæ, & videbis non per somnium, sed per vigiliam, somnium esse dormientis, quod nunc dicis te videre nostras ordinationes nunquam sine nummis, raro sine fauore principum fieri. Ita ne impius, & ingratus in Deum eris, vt sanitatem vituperes, quia reperiuntur agroti, quos secare & vrere opus sit? an Simon magus Apostolicam sanitatem afflixit, aut minuit, quia pecuniam obtulit Petro, & Ioanni? an nō tulit meritas pœnas? si tu aut alius videret dissimulari istud crimen, & filere nostros canones, iuste querelam ad nos deferre videret. Nunc autem si quis ex tuis pauld quam tu aequior & pudentior à te quereret, quomodo vides Antoni, quod tu dicis videre? vnde scis? quid responderes integra fronte? an diceret videre te sensu oculorum? non credo ita insanires, quid dixi, nō credo imò ita insanire mihi videris, siquidem dicis ab ipso sensu me esse redarguendum,

quia

Quomodo apud Protestantes nulli Giezita in ordinationibus et Sacerdotijs esse possunt. Quomodo apud Catholicos nō silent canones in Giezitas sancti; & quomodo id potest habere exploratum Antonius, si velit.

Quomodo Antonius impius & ingratus sit.